

Judehat på schemat

Ökända högerextremister hedras med doktorstitlar och agerar gästlärare i historia. Rektorer varnar för att judar är djävulens avkomma. Skrifter sprids om ”det judiska problemet”. Nazityskland på 1930-talet? Nej, ett av Östeuropas elituniversitet – år 2007.

Vi vill påminna om att den Levande Gud Jesus Kristus sade till judarna för två-tusen år sedan: ”Er fader är djävulen!”.

Orden är Georgy Shchyokins, ledare för Ukrainas ultranationalistiska konservativa parti och tillika rektor för Interregional Academy of Personnel Management (MAUP) – Ukrainas största icke-statliga högskola. MAUP har över 50 000 studenter och skiljer sig på ytan inte nämnvärt från andra östeuropeiska lärosäten. Skolan har 26 filialer, med huvudstadens Kievs campus som det ohotat mest prestigefyllda. Här tränas landets elit inom både stat och näringsliv. Enligt Vaad, Ukrainas äldsta judiska paraplyorganisation, sprids majoriteten av landets antisemitiska material från högskolan. För MAUP är inte vilken skola som helst, utan en veritabel propagandacentral för ohöjlt antisemitiska åsikter.

MAUP ANVÄNDER regelbundet högskolans egna publikationer, tidskriften *Personnel* och tidningen *Personnel Plus*, för att sprida det antisemitiska budskapet. Praktiskt taget varje nummer ägnas åt den hotande ”världssionismen”. Under 2006 återupplivade en artikel i *Personnel Plus* myten om ”blood libel”, det judiska användandet av kristet blod för rituella syften. En vecka efter publiceringen besökte MAUP:s ledare graven för en pojke som mördades i början av förra seklet. Enligt ryktet mördades han av en judisk pojke, som dock frikändes i en rättegång 1913.

I juni 2005 anordnades en konferens med namnet ”Sionism som det största hotet mot den moderna civilisationen”. Enligt ett OSSE-möte, organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, ska MAUP vid konferensen ha lagt en resolution ”som yrkade på att alla judar skulle deporteras från Ukraina”. Huvudstadens tidning *Kyiv Post* kallade konferensen för ”en vidrig orgie i rasism och hat”.

ENLIGT DET amerikanska utrikesdepartementet får MAUP ekonomiskt stöd av antisemitiska regimer, som Iran och Libyen, för att kunna bibehålla sitt höga aktivitets-tempo. *The 2005 Annual Report on International Religious Freedom* från amerikanska UD hävdar att ”med hjälp av betydande finansiering från arabiska och muslimska stater har MAUP underblåst och populariserat rabiat antiisraelisk och antisemitisk propaganda.”

Men frågan är om MAUP skulle kunna fortsätta hetsa mot landets judar om inte det politiska klimatet i Ukraina redan var så infekterat av antisemitism. Trots att hela landet bär spår av Förintelsen i form av minnesmärken, delvis bevarade judiska ghetton och judiska kyrkogårdar så tycks historien – på bara ett halvt sekel – vara på väg att glömmas bort. Säkert är i alla fall att historien inte fungerar som det varnande exempel efterkrigstidens Europa hade hoppats på.

I februari i år skändades ett monument till minne av Förintelsens offer i Odessa, tillsammans med över 300 judiska gravstenar. ”Grattis till Förintelsen”, löd det nedklottrade budskapet, som förstärktes av hundratals svarta och röda hakkors. En månad senare vandaliserades ett Förintelsemonument över en nazimassaker i västra Ukraina på ett liknande sätt. Kvarlevorna från flera av massakerns offer hade grävts upp och spridits över platsen.

PRECIS MITTEMOT ett judiskt studentcenter i Kiev har MAUP slagit upp en tidningskiosk som säljer antisemitiska böcker och skrifter, flertalet illustrerade med karikatyrer av judar à la Nazityskland.

– Dagens Kiev har översvämmats av kiosker och tidningsstånd som det här, där man säljer fascistisk och antisemitisk litteratur, huvudsakligen publicerad av MAUP, sade Kiev Hillels chef Yosef Axelrud till studentorganisationens webbsida *Hillel.org* i maj 2006.

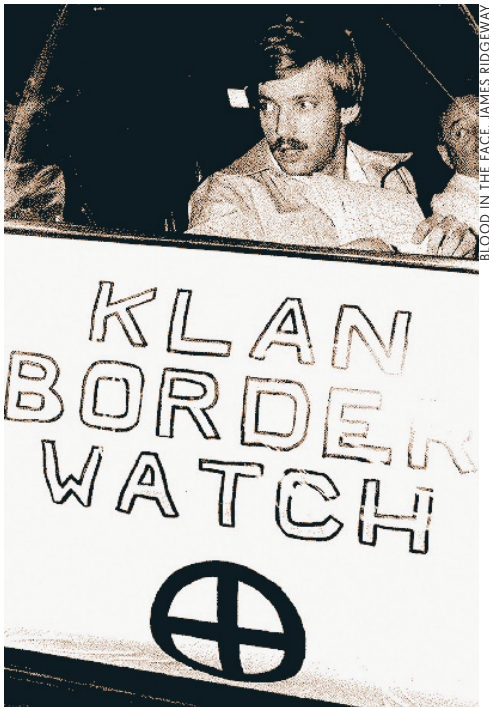
De judiska studenterna, som rest till Kiev från hela världen, var enligt Axelrud oerhört upprörda:

– De frågade mig hur någonting liknande överhuvudtaget kan förekomma i ett demokratiskt land, berättade han.

Men resultatet av en undersökning utförd av Kiev International Institute of Sociology i december 2006 talar sitt tydliga språk; en tredjedel av befolkningen vill helt enkelt inte ha judar i Ukraina. Den höga siffran, 36 procent, kan jämföras med det markant lägre antalet när undersökningen utfördes 1994. Då handlade det ”bara” om 26 procent. Att ungdomar är mer lättpåverkade av rasistisk propaganda bekräftas av den senare undersökningen, som visar att siffran från 2006 är hela 45 procent för kategorin 18-20-åringar. Mot den här bakgrunden är det något lättare att förstå hur antisemitisk propaganda kan fortsätta att pumpas ut från ett etablerat lärosäte som MAUP.

DEN OPOLITISKA volontärorganisationen National Conference of Soviet Jewry (NCSJ) företrädde de cirka 1,5 miljoner judar som lever i Ukraina, Ryssland, baltstaterna och Eurasien. NCSJ har under de senaste åren gjort både Ukrainas regering och omvärlden uppmärksamma på MAUP:s antisemitism. I sin årsrapport 2006: *A Year in Review – Anti-Semitism in Ukraine*, som kom ut i februari, nämner man MAUP redan i introduktionens andra mening, och uppmanar regeringen att fortsätta fördöma den institution som ”polariserar hela det ukrainska samhället”.

Volodymyr Katsman är redaktör för den ukrainska veckotidningen *Stolichnye Novosti*. Katsman misshandlades svårt av okända män utanför sin lägenhet i april 2006, med största sannolikhet för att ha grävt för djupt om MAUP och dess centralgestalt i antisemitiska sammanhang, rektor Georgy Shchyokin:

BLOOD IN THE FACE, JAMES RIDGEWAY

MAUP

MAUP

SKOLA FÖR ANTISEMITER. Rektorn för MAUP, Geory Shchyokins (till höger), är också ledare för Ukrainas ultrakonservativa parti. MAUP har gjort sig känt som en tummelplats för antisemitism. Bland annat är den amerikanske högerextremisten David Duke (upp till vänster) hedrad med doktorsgrad vid universitetet.

- Å ena sidan har MAUP en kommersiell struktur, med andelar placerade på marknaden; de drar med andra ord in en hel del pengar. Men från ett ledarskapsperspektiv kännetecknas institutionen av någonting smutsigt, dunkelt och ociviliserat, sade Katsman i en intervju för nätsidan *Glavred.info* i augusti 2006.

Stolichnye Novosti är en av mycket få tidningar som på allvar granskar Ukrainas påstått korrumperade media. Att MAUP sätts under lupp internationellt men slipper undan på hemmaplan är kanske inte så konstigt. Kopplingarna mellan landets massmedia och MAUP:s mörkare sidor är nämligen inte särskilt hälsosamma:

- Vi har en kassett där före detta Ku Klux Klan-ledaren David Duke (*hedrad med en dok-*

torsgrad vid MAUP, reds. anm.) föreläser för studenter på MAUP – en man som dömts för rasism i USA och som alla civiliserade länder i världen stängt sina gränser för. Och hans översättare är *5 Kanals* [*nyhetskanalen i ukrainsk television, reds. anm.*] journalist Ihor Slisarenko, som har arbetat som vicepresident för MAUP i över ett år. Jag kan inte ens börja berätta vad som sades där, berättar Katsman i samma intervju.

DEN 2 APRIL i år upplöste den västvänlige presidenten Viktor Jusjenko det ukrainska parlamentet, efter en utdragen maktkamp mellan honom själv och premiärministern Viktor Janukovitj, landets tidigare president med sympatierna fast förankrade i Ryssland. Några

dagar tidigare hade Jusjenko presenterat ett lagförslag som skulle göra det olagligt att förneka Förintelsen samt massvålden i Ukraina 1932-33, åsamkad av Stalins politik och känd som "Holodomor".

OM DET NYA parlamentet väljer att blunda för MAUP:s allt mer hotfulla attityd mot judar eller lyssna på omvärldens kritik återstår att se. Att man i självaste parlamentsbyggnaderna tills helt nyligen sålde antisemitiska verk som *Sions vises protokoll* och *Det judiska syndromet* tyder dock på att hatet lyckats slå rot även i maktens korridorer.

Lisa Bjurwald
lisa.bjurwald@expo.se